నిర్ణయం

గిరిజా నారాయణ్

"రండి కూర్చోండి అంటూ అప్పుడే లోపలికి వచ్చిన వియ్యంకుడికి కుర్చీ చూపించాడు సత్యనారాయణగారు

దశరథరామయ్య ఏనాడో పక్షవాతం వచ్చి ఎడంకాలు పడిపోవటంతో వాకింగ్ ఎయిడ్స్ సహాయంతో నాల్గడుగులు ముందుకువేసి సత్యనారాయణ చూపించిన కుర్చీలో చేరగిలబడ్డాడు

ఎంతలో వచ్చినట్లున్నారు కాని మంచినీళ్లు త్రాగండి అంటూ కూతురు సుగుణకి వినపడేలా సుగుణా మీ మామగారు వచ్చారు ఓ గ్లాసెడు చల్లటి మంచినీళ్లు తేమ్మా అని కేకవేశాడు సత్యనారాయణ లోపల ఓ మూల కూర్చున్న సుగుణకు తండ్రి పిలుపులో మీ మామగారు అన్న వాక్యం చెవిలో డ్రిల్లింగ్ యంత్రంతో చిల్లు వేసినంత ఘోరంగా వినిపించింది అందుకు కారణం నాల్గు రోజుల క్రితం ఆమె జీవితాన్నే మార్చేసే సంఘటన జరగడమే ఆమెకిప్పుడు జీవితంపైనే ఏదో తెలీని కసి అందులో ముప్పయి రోజుల క్రితం ఏర్పడ్డ బంధాలు అంతలోనే తెగిపోతున్న బంధాలు అయోమయం యిదంతా ఎవరో తనతో ఆడుకుంటున్నారనే భావం కూడాకావచ్చు తప్పదు కనుక మానవత్వంరీత్యా పాటించాల్సిన మర్యాద కనుక లేచివెళ్ళి నీళ్ళు తెచ్చి పరదా చాటునుండి మంచి నీళ్ళ గ్లాసు బయటకు కనిపించేలా చెయ్యిపెట్టింది

అది చూసి మంచి నీళ్లు తెచ్చింది తీసుకోండి అని సత్యనారాయణగారు అనటంతో దశరథరామయ్య తలుపు వైపు తిరిగి మంచినీళ్ల గ్లాసు అందుకున్నాడు మంచినీళ్లు త్రాగి గ్లాసు ప్రక్కనే ఉన్న బల్లపైపెట్టి వెనక్కి ఒరిగాడు

సత్యనారాయణ కూడ మౌనంగా ఉండిపోయాడు- అవతల వచ్చిన దశరథరామయ్య నుంచి సంభాషణ మొదట ప్రారంభం కావటం కోసమన్నట్లుగా

ఆయన ఊహించినట్లుగానే దశరథరామయ్య అమ్మాయి ఎలాఉంది' అంటూ సంభాషణ ప్రారంభించాడు

ఎలా ఉంటుంది? జరిగినదానికి పెద్దవాళ్లం మేమే షాక్‌నుంచి తేరుకోలేక పోతున్నాం పసిదాని మానసిక స్థితి గురించి వేరే చెప్పాలా? ఓ రకంగా బదులు ప్రశ్న వేసినట్లే సమాధానం చెప్పాడు సత్యనారాయణగారు

అవుననుకోండి యిలా జరుగుతుందని కన్నవాళ్లం మేమైనా ఊహించామా? ఏది బతీయం అనిపెద్దవాళ్లు ఊరికే అనలేదుగదా ఆ మాటకొస్తే పట్టుమంత కొడుక్కి అలాంటి దుర్బుద్ధి పుడుతుందని ఎవరు కలగన్నాం నవమాసాలు మోసికన్నందుకు యింతవాడ్ని చేసినందుకు వాడి తల్లి ఎంత దుఃఖం అనుభవిస్తుందో మాటల్లో ఎలా చెప్పగలను ఆ పరమాత్మకే తెల్సు అయినా మీరూ పిల్లలు కలవాళ్లే మీకు తెలీందేముంది? చివరి మాటలంటున్నప్పుడు దశరథరామయ్య గొంతు సన్నగా మారి బొంగురుపోయింది

దశరథరామయ్య హృదయ వేదనను అర్థం చేసుకోలేనంతటి కఠినుడుకాదు సత్యనారాయణ కాని కొడుకును కన్నవాళ్లు ఆలోచించిన దానికన్నా రెండు రెట్లు ఎక్కువగా ఆలోచించాల్సిన వాడు తను ఈ రోజు సమాజంలో ఆడపిల్ల ఆడపిల్లను కన్నవాళ్ల పరిస్థితి అలాఉంది కాబట్టి

నిజమే ప్ప యింత పెద్ద వాళ్ళయి మీరీ దుర్ఘటన చూడాల్సి రావటం ఎల్లా నిచ్చుకొన్న మాకు అమ్మాయినిలా చూడాల్సి రావటం ఎంతో దుర్భరంగా ఉంది ఏ జన్మలో చేసిన పాపమో ఆ కొడుకును కన్నందుకు మీకు కూతుర్ని కన్నందుకు మాకు భగవంతుడీశిక్ష వేశాడు సత్యనారాయణ కూడ గాద్గదిక కంఠంతోనే దశరథరామయ్యను ఊరడించేందుకు ప్రయత్నించాడు

వాళ్లిద్దరి సంభాషణ తలుపు చాటునుంచి వింటూనే ఉంది సుగుణ ఆమె మనస్సులో అంతకు నాల్గురోజుల క్రితం ప్రేలిన అగ్నిపర్వతం లావానింకా ఎరజిమ్ముతూనే ఉంది మొదటసారి ఆ వార్త విన్నప్పుడు అమాంతం తడగోడలా విరుచుకు పడిపోయింది ఆ తర్వాత మాట మాటికి స్పృహ తప్పటం తెలివి రావటం అందర్ని కలవరపర్చింది

ఆమె చాలా బలహీనంగా ఉందని చెప్పారు పరీక్షించిన డాక్టర్లు

మేం విశాఖపట్నం వెళ్ళిపోతున్నాం ఈ సాయంత్రం గోదావరి ఎక్స్‌ప్రెస్‌కు కర్మకాండ అంతా అక్కడే జరిపిస్తాం ఏదో రోజుకు అక్కడికి అమ్మాయిని తీసుకురండి మిగతా అన్ని విషయాలు అక్కడే జరిపిద్దాం అంటూ లేచాడు దశరథరామయ్య తను వచ్చిన పని పూర్తయినట్లు

చూడండి ఈ విషయం అమ్మాయితో కూడ ఓసారి చెప్పి వెళ్ళండి యిలా అంటున్నందుకు మరోలా భావించవద్దు నా పరిస్థితికూడా కక్కలేక మింగలేకన్నట్లుంది అన్నాడు సత్యనారాయణగారు

అమ్మాయి సుగుణా- ఓ సారి యిటురామ్మా పిల్చాడు దశరథరామయ్య

తలుపు దగ్గరే నిల్చున్న సుగుణకు ఆయనేం చెపుతారో తెల్సినా మర్యాదకోసం యిక్కడే ఉన్నాను చెప్పండి అని ఊరుకొంది

ఏమీలేదు అబ్బాయి దశదినకర్మ మా స్వంత యింట్లోనే పెట్టాలని సంకల్పించాం నువ్వుకూడ పదోరోజుకి అక్కడికి రావాలి లేకపోతే అబ్బాయి ఆత్మకు శాంతి ఉండదు సుమా

క్షమించండి ఏ ముఖం పెట్టుకురావాలి నేను ఆ ఊరు మా ముప్పయి రోజుల సంసారం గురించి నల్గురు నన్ను నాల్గు విధాలగా అనుకొంటుంటే అవి వింటూ అక్కడ నేను ఎలా ఉండగలను మీ అబ్బాయి ఆత్మశాంతి కోసం నేను యిక్కడనే భగవంతుడ్ని ప్రార్థిస్తాను దయచేసి నన్ను బలవంతం చేయకండి నిష్కర్షగా ముందు చెప్పాలనుకొన్నట్లే చెప్పేసింది సుగుణ

అలా అంటే ఎలాగమ్మా' చదువుకొన్న పిల్లవి ఎవరో ఏదో అంటారని మనం ఆచారాలు సంప్రదాయాలు వైదిక సంస్కారాలు వదులుకొంటామా' నచ్చ చెప్పబోయాడు దశరథరామయ్య

పెద్దవారు మీతో వాదించటం నా కిష్టంలేదు పైగా అనవసరంకూడా అలాంటి వాటిపట్ల గౌరవం మీ అబ్బాయికే ఉంటే యిలాంటి నీచమైన అకృత్యానికి పాల్పడి నా నూరేళ్ళ జీవితం ఆదిలోనే అంధకార బంధురం చేసేవాడుకాదు మీ అబ్బాయికి ఉగ్గు పాలతో నేర్పలేకపోయారా వైదిక సంస్కారం ఆధ్యాత్మిక చింతన' మీ అబ్బాయికి నచ్చ చెప్పుకోలేని మీరు ఆయన పోయాక కోడలికి నచ్చ చెప్పాలని ప్రయత్నించటం ఏమంత మంచి ప్రయత్నంకాదు దయచేసి వెళ్ళిరండి ఖరాఖండిగా చెప్పింది సుగుణ

దశరథరామయ్య నోట మాట పెకల్లేదు సత్యనారాయణవైపు నిస్సహాయంగా చూశాడు ఆయన తలవంచుకుని నిలబడ్డాడు చేసేదిలేక వెనుదిరుగుతూ మరి నేవెళ్తాను మీకు విషయం చెప్పటం నా బాధ్యత ఆపై మీ ఇష్టం అంటూ వాకింగ్ స్టిక్స్ సహాయంతో బయటికి అడుగు వేశాడు

★ ★ ★ ★ ★

సత్యనారాయణగారి ఏకైక కూతురుగా నల్గురన్నదమ్ముల మధ్య ఒకే ఒక చెల్లెలిగా మమతానురాగాలను పంచుకుంటూ ఐశ్వర్యం

తెచ్చిన ఆనందంతో ఓలలూగుతూ యుగమో క్షణంగా యిరవైయ్యేళ్ళ జీవితాన్ని హాయిగా నెట్టేసింది సుగుణ ఏనాడు తనకంటూ ఓ సమస్య లేకుండా పెంచి పెద్ద చేశాడు సత్యన్నారాయణ గారు అలా పెరిగిన సుగుణకు గత నెలలో వినయ్ చేతుల మీదుగా మూడు ముళ్ళు పడ్డాయి

వినయ్ తండ్రి దశరదరామయ్య ఒకప్పుడు విశాఖ పట్నంలో పేరుమోసిన లాయరు పక్షవాతం రావడంతో ఆయన కోర్టుకు పోలేని పరిస్థితివల్ల ప్రాక్టీసు అంతా అడుగంటి పోయింది దశరథ రామయ్య పెద్ద అల్లుడు హైదరాబాదులో ప్రముఖ కంపెనీకి సెక్రటరీ ఎన్నో కంపెనీలపై అజమాయిషి పలుకుబడి ఉన్నవాడు ఆ పలుకుబడితోనే దశరదరామయ్య కొడుకు వినయ్ డిగ్రీ కాగానే హైద్రాబాదుకు పంపించి మంచి కంపెనీలో ఎకౌంట్స్ ఆపీసరు ట్రైయినీగా వేయించి తర్వాత సంవత్సరానికే ఎకౌంట్స్ ఆపీసరు అయ్యేలా చేశాడు అల్లుడు

వినయ్ ఉద్యోగం చేస్తూ ఒంటరిగా ఉండాల్సిన కర్మ యేమిటని దశరథ రామయ్య అతనికి సంబందాలు వెతకటం ప్రారంబించాడు ఎన్నో సంబందాలు చూశాడు కొంతమంది అమ్మాలు వినయ్‌కు నచ్చకపోతే మరి కొందరు ప్రైవేటు ఉద్యోగం ఎప్పుడుంటుందో ఎప్పుడు ఊడుతుందోనన్న బయంతో పిల్లనివ్వడానికి ముందుకు రాలేదు యిలా కొన్ని సంవత్సరాలు వినయ్ పెళ్లి ప్రయత్నం ఎ ఒడ్డుకు రాలేదు

ఈ లోపల వినయ్ తన బావగారు కుదిర్చిన కంపెని యాజమాన్యంతో గొడవపడి వేరే కంపెనీలో చేరాడు ఈ కారణంగా వినయ్‌కు అతని బావగారికి మధ్య బేదాబిప్రాయాలు తలెత్తాయి యిప్పుడు వినయ్ బావగారింటనుంచి మకాం బంజ రాహాల్స్‌కు మార్చేశాడు అయినా అప్పుడప్పుడు బావగారి దగ్గరికి అదికూడా తన అక్కయ్యను చూడటానికంటూ వెళ్లేవాడు

వినయ్ అవస్థలు చూడలేక వాళ్ళక్కయ్య కూడ సంబందాలు చూసి ప్రయత్నంలో అడుగు

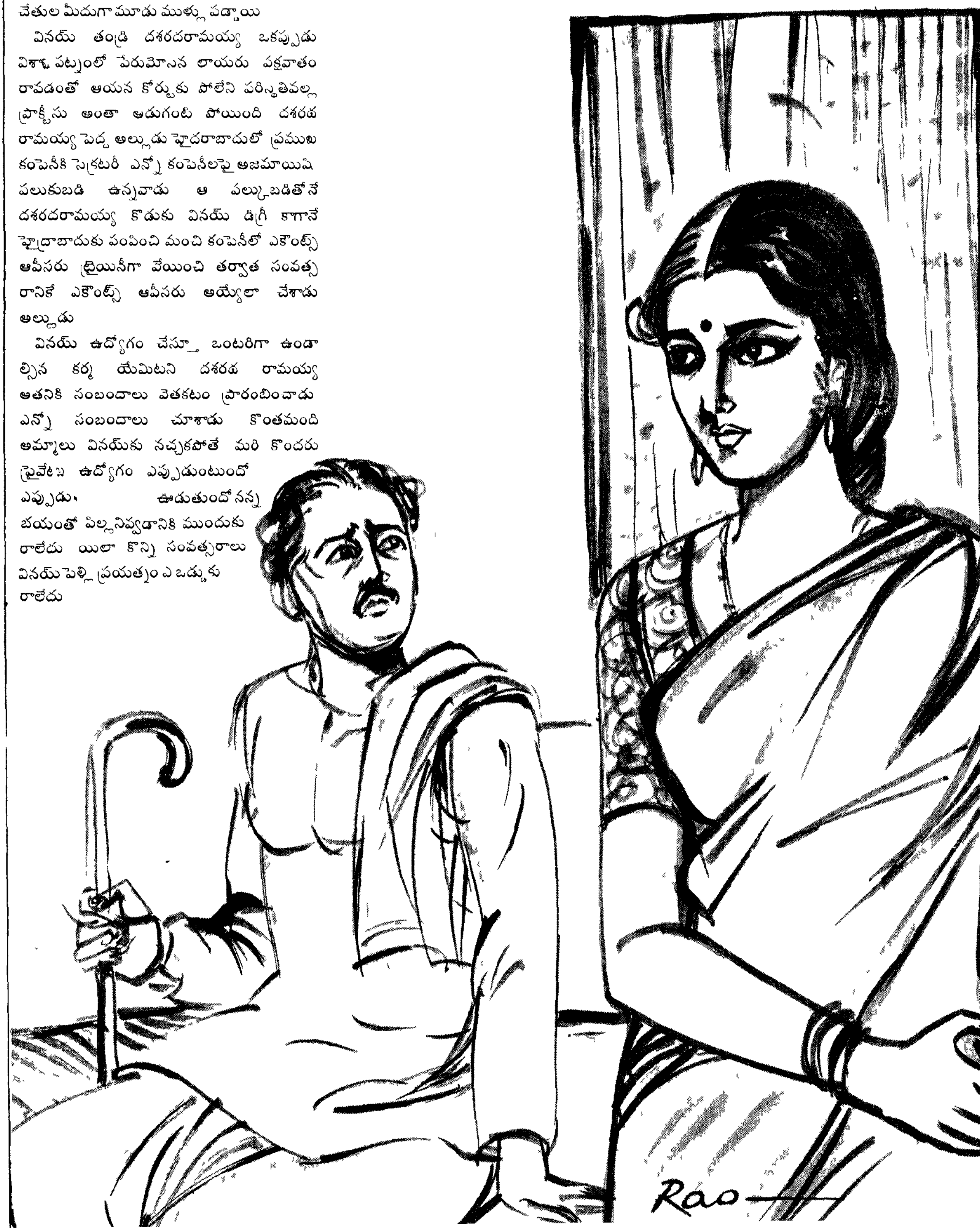

పెట్టింది. ఫలితంగా ఎవరి ద్వారానో సత్యనారాయణగారి అమ్మాయి సుగుణ గురించి తెల్సింది. సుగుణ గురించి విచారించారు. హైద్రాబాదులో కోటీ స్త్రీల కళాశాలలో డిగ్రీ చదివి, ఫెయిలయిపోయిరు. హైయ్యరు, పార్టుహిందు, తెలుగు, ఇంగ్లీషు కూడ ప్యాసయిందని, ప్రస్తుతం వాళ్ళ బాబాయి దగ్గర ఉంటుందని తెల్సింది.

మధ్యవర్తి ద్వారా వినయ్ సుగుణని చూడటం, యిద్దరూ ఒకరికొకరు నచ్చటం వెను వెంటనే వాళ్ళ వివాహం జరగటం కూడ అయిపోయాయి. దంపతులిద్దరూ బంజారాహిల్స్‌లో కాపురం పెట్టారు.

క్రొత్త కాపురం మృదుమధుర లయలతో ప్రారంభమయింది. యింటికొచ్చిన స్నేహితులు బంధువులు కొత్త జంటను చూసి మురిసి పోయారు కాని వినయ్ మానసికంగా చాలా బలహీనుడని ఎరికివాడని హఠాత్తుగా ఊహించనిది జరిగితే తట్టుకోలేని వాడనిగాని అటు సుగుణగాని యిటు అతని మిత్రులుగాని ఎవ్వరూ ఊహించలేదు ఫలితంగా సంసారం పెట్టి ముప్పయి రోజులు కూడ కాకముందే తను చేరిన క్రొత్త కంపెనీ యాజమాన్యంతో గొడవపడి ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసివచ్చి సుగుణను వాళ్ళింటికి పంపి ఆత్మహత్య చేసికొన్నాడు వినయ్ నూరేళ్ళ వైవాహిక జీవితం ముప్పయి రోజుల్లోనే ముచ్చట తీర్చుకొని నిష్క్రమించింది సుగుణ జీవితంలోంచి సరిగా ఈ ముప్పయి రోజుల బంధాన్నే ఎలా జీర్ణించుకోవాలో తెలీక సతమత మవుతున్నది సుగుణ

★ ★ ★ ★ ★

రోజులు గడుస్తున్నకొద్దీ యింట్లో అందరూ విశాఖపట్నం వెళ్ళే ప్రయత్నంలో సుగుణను ఒప్పించడానికే ప్రయత్నించసాగారు ఆఖరికి ఎంతో చదువుకొన్న అన్నలు తమ్ముళ్ళు కూడ సుగుణ సంప్రదాయం నిర్దేశించినట్లుగానే చేయాలని వాదించసాగారు ఈలోగా విశాఖపట్నం నుంచి సుగుణకు ఆమె తండ్రికి రెండు ఉత్తరాలు వచ్చాయి విశాఖపట్నం రమ్మని

సుగుణ తన అన్న దమ్ములతో సంప్రదాయం పుట్టుపూర్వోత్తరాల నురిచి వాటి వెనుకనున్న స్వార్థపు విలువలు, పురుష సమాజం ఉత్పత్తి చేసిన సూత్రాలు– ఎంతో చర్చించింది కాని వాళ్ళు ఆమె వాదనలోని వాస్తవాల్ని గ్రహించటానికి ససేమిరా అన్నారు ఈ గొడవల్లో మౌనం పాటించింది ఆమె తండ్రి మాత్రమే

తొమ్మిదవరోజు దగ్గర పడుతున్నది ఆఖర్కి స్త్రీ అయిఉండి కూడ తనతల్లి తనని వైధవ్యం అంగీకరించమనటం ఆమె మనస్సును కకావికలం చేసింది అంతకు ముందు రాత్రి సుగుణకు నిద్రపట్టలేదు

ముప్పయి రోజుల వైవాహిక జీవితం తనపై ఎన్ని క్రొత్త నియమాలు నిబంధనలు రుద్దబోతున్నది తల్చుకొంటే తన ఒళ్ళు గగుర్పొడుస్తున్నది ఈ

రైల్వే నుండి ఇటీవల రిటైరయిన ప్రసిద్ధ రచయిత శ్రీ ముద్దంశెట్టి హనుమంతరావుకు ప్రభవ ఉగాది సందర్భంగా ఖరగ్‌పూర్ సాహితీ స్రవంతి వీడ్కోలు జరిపింది ఆయనకి అభినందన పత్రం అందజేస్తున్న సంస్థ అధ్యక్షులు శ్రీ బి సుందర్రావు కార్యదర్శి శ్రీ ప్రహ్లాదు కూడా చిత్రంలో ఉన్నారు

నిర్ణయం

కొన్ని రోజుల అనుబంధం తెగినందుకు తను జీవితాంతం ఎందుకు వైధవ్యం అనుభవించాలో బోధపడటం లేదు' ఆయన తన బాధ్యత విస్మరించి నిష్కారణంగా ఎరికివాడై ఆత్మహత్య చేసుకొంటే దానికి తనెందుకు బలికావాలి? ఎవరి సంప్రదించి ఆయనీపని చేశారు?

యిప్పుడు విశాఖపట్నం వెళ్తే అక్కడ తన గాజులు పగలగొడ్తాం అంటారు బొట్టు చెరిపేస్తాం అంటారు అన్నింటికీ మించి ముత్తయిదువులంతా చివరి రోజు తన్ను పసుపు కుంకుమతో చూడాలని తండోపతండాలుగా వస్తారు తనకా రోజుతో సంఘంలో పుని స్త్రీగా విలువ పోయినట్లు దేనికి? తనేమి పాపం చేసిందని తనకీ శిక్ష' ఈ అవమానం తనెందుకు భరించాలి ఆయన చేసిన అకృత్యానికి తను ఎందుకు శిక్ష అనుభవించాలి?

ఆయన సహజంగా మరణించి ఉన్నా లేక తన మానప్రాణాల కోసం జీవితం త్యాగం చేసి ఉన్నా ఆయన కోసం తను గాజులు బొట్టూ అన్నీ వదులుకొని జీవితాంతం తెల్లచీరలో ఉండి పోవచ్చు కాని యిది అలాంటిదికాదే ఆయన కష్టమేమిటో చెప్పుకొనేందుకున్న ఏకైకతోడు తాను తనక్కూడా చెప్పుకోకుండా అలా ఏకపక్షంగా నిర్ణయం తీసుకొన్నాడంటే తనని భార్యగా పరిగణించలేదనేగదా అర్థం

నాతి చరామి అని ప్రమాణం చేసి నా జీవితానికి రక్షణలేకుండా చేసి వెళ్ళిపోయిన ఆయన కోసం ఈ విషాద పరిస్థితిని తను జీవితాంతం ఎందుకు ఎదుర్కోవాలి ఒకసారి బొట్టు గాజులు అందరి ముందూ తీసేసాక అవి యిక తాను మళ్ళీ పెట్టుకొన్నా ఏమి విలువ, సంతృప్తి తనకుంటాయి. అది తన ఆత్మాభిమానాన్ని ఎలా వెక్కిరిస్తుందో, ఆ వెక్కిరింపును తను సహించగలదా?

తనవాళ్ళని ఎదిరించి తను విశాఖపట్నం రానంటే తనకీ యింట్లో ఉన్న స్థానమేమిటి? సంప్రదాయానికి, మూఢనమ్మకాలకు విలువనిచ్చే కుటుంబ సభ్యులు తాను అందుకు అంగీకరించనందుకు తనపట్ల చూపే అభిమానం ఎటువంటిది? తనపై వేలు ఖర్చుపెట్టి తండ్రి పెళ్ళి చేసిననాడే తనకీ కుటుంబంతో బంధం తెగిపోయింది. యిక తాను ఈ యింట్లో ఉన్నా వీళ్ళకి భారంగానే ఉంటుంది. తన కాళ్ళపై తాను నిలబడలేని అశక్తురాలికి ఎవరి అండదండలో అవసరం కాక తప్పదు. కాని తన పరిస్థితివేరు తాను విద్యాధికురాలు తనుకూడ వీళ్ళకు లొంగి గాజులు పగులగొట్టించుకోవటం బొట్టు తీసేయించుకోవటం తెల్ల చీరె కట్టుకు తిరగటంలో అర్థంలేదు

ఈ ఆలోచనలతోనే రాత్రి పొద్దు పోయేవరకూ గడిపింది సుగుణ

చివరికి సుగుణ మనస్సును దిటవు చేసుకొంది ఓ నిర్ణయానికి వచ్చింది వితంతు వివాహమైతే జరిపించాడు కాని వీరేశలింగం– స్త్రీని వితంతువును చేసే తీరును సమాధి చేయలేకపోయాడు ఈ దరిద్ర సంప్రదాయం యిలా ఎంత కాలం కొనసాగుతుందో తనలాంటివాళ్ళు ఎంతమంది దీన్ని ఎదుర్కోవాల్సి వస్తుందో ఎవ్వరూ ఆలోచించటంలేదు తన నిర్ణయాన్ని వెంటనే అమలు జరపాలనుకొంది ఒక్కసారి నిట్టూర్చి లేచి బాత్‌రూమ్‌కెళ్ళి స్నానం చేసి వచ్చింది అద్దం ముందు కూర్చుని జుట్టుదువ్వుకొంది చక్కగా బొట్టుపెట్టుకొని మనసారా తనని తాను అద్దంలో చూసుకొంది ఓసారి క్రిందికి వెళ్ళి అందరూ పడుకొని ఉన్నారో లేదో చూసివచ్చింది తన సర్టిఫికేట్లు బట్టలు చిన్న అద్దం కుంకుమభరిణి దువ్వెన పెట్టెలో పెట్టుకొంది చప్పుడు కాకుండా బయటికొచ్చి తలుపు దగ్గరకేసింది

అప్పుడే అందమైన ఓ పావురం రెక్కలు టపటపలాడిస్తూ గాలిలోకి ఎగిరింది హాయిగా ఈ విశాల ప్రపంచంలో తాను ఎక్కడైనా జీవించ గలనన్న ఆత్మవిశ్వాసంతో ముందుకు సాగిపోయింది

అర్థంలేని సాంప్రదాయాలకు స్త్రీ బానిసగా నిల్చిపోగూడదనే తనవాదన ఆత్మ హత్య చేసుకొన్నా ఏ ఎరికివాడి భార్య ఈ సంప్రదాయాలకు లొంగనక్కర్లేదు అన్న హృదయం తీర్పును అనుసరించి బయటికొచ్చిన తను తనవారికి చనిపోయిన భర్తవైపువాళ్ళకి ఓ బరితెగించిన దానిలా క్రూయిరాలుగా అమానుషమైన స్త్రీగా కన్పించవచ్చు కాని తనకు మాత్రం తన నిర్ణయం నేరమనిపించటంలేదు

అదే ఆలోచనతో ముందుకు సాగిపోయింది సుగుణ ఆమె తీసుకున్న నిర్ణయం అక్రమమూ సక్రమమూ తేల్చాల్సింది ఈ జడ సమాజం □